

**UCHWAŁA NR III/35/18
RADY MIEJSKIEJ ALEKSANDROWA KUJAWSKIEGO**

z dnia 28 grudnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na 2019 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r., poz. 994 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 oraz art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137), art. 10 ust. 3, w zw. z art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r., poz. 1030 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na 2019 rok, zwany dalej „PROGRAMEM”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Burmistrza Miasta do przedłożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji PROGRAMU w okresie do końca I - go kwartału 2020r. z uwzględnieniem działań podejmowanych przez:

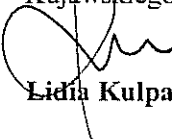
- Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień,
- Wydział Spraw Społeczno – Obywatelskich,
- Placówki Oświatowe,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejskie Centrum Kultury,
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Instytucje i organizacje zajmujące się profilaktyką problemów alkoholowych.

§ 3. Środki finansowe na realizację PROGRAMU są zapewnione w budżecie miasta – dział 851 Ochrona zdrowia, rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii oraz rozdział 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Aleksandrowa Kujawskiego.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Aleksandrowa
Kujawskiego

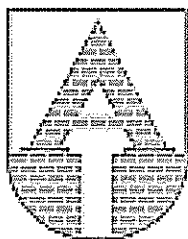
Lidia Kulpa

Załącznik do uchwały Nr III/35/18

Rady Miejskiej Aleksandrowa Kujawskiego

z dnia 28 grudnia 2018 r.

**PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA ALEKSANDROWA KUJAWSKIEGO
NA ROK 2019**

Aleksandrów Kujawski, grudzień 2018

Podstawa prawna i merytoryczna programu

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 2137);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1030 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r., poz. 1249);
- Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Aleksandrów Kujawski na lata 2016 - 2020;
- Miejski Program Wspierania Rodziny dla miasta Aleksandrów Kujawski na lata 2016 – 2018.
- Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 roku.
- Sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach ubiegłych;
- Konsultacje z podmiotami działającymi na terenie miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390);
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020;
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020 (Uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r.).

*Diagnoza problemów uzależnień w Aleksandrowie Kujawskim
– wybrane aspekty*

I. Problemy uzależnień i czynniki ryzyka w Aleksandrowie Kujawskim.

1. Dane demograficzne.

ALEKSANDRÓW KUJAWSKI

1. Data sprawozdania: 2018.12.04

Lp.	Wiek / Rocznik	Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
		Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W 000-006	400	10	410	373	17	390	773	27	800
2	W 007-017	695	27	722	634	28	662	1329	55	1384
3	W 018-060	3343	66	3409	3510	75	3585	6853	141	6994
4	W 061-065	418	2	420	526	2	528	944	4	948
5	W 066-	714	5	719	1222	8	1230	1936	13	1949

Ogółem liczba ludności miasta Aleksandrów Kujawski wynosi: **12.075**, w tym: kobiet: **6.395 (52,96%)**, mężczyzn: **5.680 (47,04%)**.

2. Problemy społeczne związane z ograniczeniem aktywności zawodowej mieszkańców miasta.

Stopa bezrobocia (w %) za rok 2018

2018	Polska	Województwo	Powiat aleksandrowski
Styczeń	6,8	10,3	14,4
Luty	6,8	10,2	14,3
Marzec	6,6	9,8	13,9
Kwiecień	6,3	9,4	12,9
Maj	6,1	9,1	12,3
Czerwiec	5,8	8,8	12,0
Lipiec	5,8	8,7	11,8
Sierpień	5,8	8,6	11,8
Wrzesień	5,7	8,6	11,8
Październik	5,7	8,5	12,1
Listopad			
Grudzień			

(Dane PUP w Aleksandrowie Kujawskim z XI 2018r.)

3. Dostępność napojów alkoholowych.

Informacja o punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Aleksandrowa Kujawskiego – stan na dzień 04.12.2017r.			
1. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (GASTRONOMIA) ogółem:			8
do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18% zawartości alkoholu	
8	3	3	
2. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (DETAL) ogółem:			30
do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18% zawartości alkoholu	
30	28	28	

(Dane WSO UM z 03.12.2018r.)

4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy również pomoc osobom i rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, przemoc domowa i które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Udzielana jest pomoc socjalna, psychologiczna, prawna, także pomoc pieniężna oraz w naturze.

Różnorodnymi formami pomocy objęto 51 środowisk w tym 72 osoby. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na powyższy cel to kwota 200.283 zł (środki na realizację świadczeń pieniężnych w formie zasiłków stałych i okresowych przekazywane były z dotacji celowej państwa, także pomoc zgodnie z rządowym programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”).

Pomoc realizowana w ramach zadań własnych gminy:

- zasiłki stałe dla 4 osób na kwotę 24.461 zł,
- zasiłki okresowe dla 46 rodzin na kwotę 149.895 zł,
- zasiłki celowe na zakup opału dla 32 rodzin na kwotę 4.400 zł (częściowe pokrycie kosztów),
- inna pomoc (leki, leczenie) dla 4 rodzin na kwotę 270 zł.

Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”:

- posiłki w szkole dla 3 dzieci na kwotę 2.136 zł,
- posiłki dla 4 osób dorosłych na kwotę 1.713 zł,
- zasiłki celowe na zakup żywności lub posiłku dla 53 osób na kwotę 17.408 zł.

(Dane MOPS z 06.12.2018r.)

5. Skala problemów uzależnień.

A. Szacunkowa skala problemów alkoholowych w Aleksandrowie Kujawskim

(wg danych szacunkowych i wskaźników PARPA)

- Liczba osób uzależnionych od alkoholu: 242 (2%),
- Liczba osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych (współmałżonkowie, rodzice, rodzeństwo): 483 - 604 (4 – 5%),
- Liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików: 483 (4%),
- Liczba osób pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu: 604 - 845 (5 - 7%).

B. Dane z badań ankietowych dotyczących problemów uzależnień wśród młodzieży szkolnej

W ostatnich latach nie przeprowadzono żadnych kompleksowych badań, w dalszym ciągu zatem opieramy się na raporcie z badań sfinansowanych przez Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego w roku 2015.

W maju i czerwcu 2015r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17 lat) Województwa Kujawsko - Pomorskiego.

Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Choć raz w ciągu całego swojego życia piło 87,9% uczniów z młodszej grupy i 97,4% uczniów ze starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 52,9% 15 - 16 latków i 82,3% 17 - 18 latków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem chociaż raz upiło się 13,4% uczniów z młodziej grupy i 20,1% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 61,5% uczniów młodszych i 33,5% uczniów starszych.

Palenie tytoniu jest zachowaniem mniej powszechnym. Chociaż raz w życiu paliło 61% gimnazjalistów i 75,7% uczniów ze starszej grupy. W czasie 5 ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 27,7% uczniów z grupy młodziej i 44,4% ze starszej. Palenie tytoniu i picie napojów alkoholowych jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Jeszcze rzadziej zdarza się przyjmowanie leków uspokajających lub nasennych bez przepisu lekarza. Takie doświadczenia chociaż raz w życiu stały się udziałem 17,6% uczniów z młodziej grupy i 19,5% ze starszej grupy. Sięganie po te leki jest bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż wśród chłopców. Wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, szczególnie alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 28,1% młodszych uczniów i 48,8% starszych uczniów. W młodziej grupie na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia wśród substancji nielegalnych są substancje wziewne (9%), a w starszej grupie - amfetamina (8,6%). Aktualne, okazjonalne używania substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, także stawia przetwory konopi na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia. W klasach trzecich gimnazjów używa tego środka ponad 21,3% uczniów, w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych – 33,4%. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 11,7% uczniów klas trzecich gimnazjów i 14,8% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu. Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Niemal wszyscy badani słyszeli o „dopalaczach”, jednak tylko 9,3% uczniów III klas gimnazjów i 8,5% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych było kiedykolwiek w sklepie z „dopalaczami”. Odsetki uczniów, którzy kiedykolwiek używali dopalaczy są jednak wyższe (11,3% gimnazjalistów i 12,1% uczniów szkół ponadgimnazjalnych).

Uwagę zwraca wysoki poziom dostępności napojów alkoholowych przejawiający się w ocenach respondentów. Na tym tle dostępność substancji nielegalnych jest oceniana niżej. Spośród substancji nielegalnych najwyżej oceniana jest dostępność przetworów konopi. Badani narażeni są przede wszystkim na oferty napojów alkoholowych, spośród substancji nielegalnych uczniom najczęściej proponowane są przetwory konopi oraz alkohol produkowany nielegalnie domowym sposobem - bimber.

Na podstawie otrzymanych wyników badania można sformułować rekomendacje, przede wszystkim w zakresie profilaktyki która nadal powinna stanowić bezwzględny priorytet.

6. Przemoc w rodzinie.

W ramach podejmowanych działań dotyczących Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest między innymi diagnozowanie problemu, przygotowywanie planu pomocy w celu skutecznego sposobu wyjścia z trudnej sytuacji, podejmowanie interwencji w związku z przemocą domową.

Do 30 listopada 2018r. odbyło się 6 spotkań wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast spotkań roboczych było 21 (w zależności od potrzeb).

W okresie od dnia 01 stycznia 2018r. do dnia 30 listopada 2018r. podejmowano działania:

- rozpatrzono 25 spraw w ramach procedury „Niebieskiej Karty”,
- 4 razy zawiadamiano Prokuraturę Rejonową o domniemanym popełnieniu przestępstwa,
- od 01 stycznia 2018r. do 30 listopada 2018r. zamknięto 21 spraw dotyczących prowadzenia procedury „NK” z 2017r., natomiast zamknięto 18 spraw prowadzonych w 2018r.,
- 8 osób skierowano osoby na posiedzenie MKRPA Zespół Motywacyjno - Interwencyjny,
- w 2 przypadkach wystosowano pisma do placówek oświatowych (szkoły, przedszkola) o wsparcie pedagogiczne i psychologiczne dla dzieci z rodzin, w których prowadzono procedurę „NK”
- 1 osoba skierowana została do wzięcia udziału w programie edukacyjno - korekcyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie,
- 3 osoby dorosłe skierowano na spotkanie z psychologiem.

(Informacje Kierownika MOPS w Aleksandrowie Kujawskim z dnia 06.12.2018r.)

II. Stan zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Aleksandrowie Kujawskim

1. Placówki leczenia odwykowego.

Na terenie miasta Aleksandrów Kujawski nie działa żadna specjalistyczna placówka leczenia odwykowego. Osoby podejmujące leczenie korzystają ze świadczeń oddziału psychiatrycznego miejscowego szpitala. Lecznictwo odwykowe o charakterze zamkniętym prowadzone jest głównie w oparciu o ofertę ośrodka w Czerniewicach i oddziału szpitalnego w Radziejowie.

2. Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień.

Cele działalności:

- koordynacja działań (współdziałanie) i integracja lokalnych zasobów profilaktycznych,
- planowanie i stabilizacja oddziaływań,
- gromadzenie i udostępnianie specjalistycznych danych i materiałów informacyjno – edukacyjnych,
- interdyscyplinarność oddziaływań,
- diagnoza problemów i ich monitorowanie oraz ewaluacja,
- promocja oddziaływań profilaktycznych, propagowanie idei profilaktycznej (media, materiały informacyjne).

Pomoc w Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień skierowana jest do osób uzależnionych, ich rodzin (współuzależnionych) od alkoholu i narkotyków oraz do osób, które doznają przemocy fizycznej i psychicznej. Osoby mające taki problem mogą liczyć na pomoc psychologiczną, pedagogiczną, fachowe konsultacje, jak również interwencje w terenie. W ramach Centrum Profilaktyki Uzależnień funkcjonują:

- punkt konsultacyjno – informacyjny,
- grupa samopomocowa typu AA (dla osób uzależnionych),
- grupa samopomocowa AI-anon (dla osób współuzależnionych),
- grupa wsparcia dla narkomanów i ich rodzin,
- punkt konsultacyjny dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
- pomoc psychologiczna.

Świetlice działające w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim, są placówkami wspierającymi rozwój dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Zadania Świetlic:

1. Sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego rodziny.
2. Prowadzenie zajęć kompensacyjnych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci.
3. Praca ze stałymi grupami dzieci.
4. Praca z dziećmi w kontakcie indywidualnym.
5. Przygotowanie i realizacja indywidualnych programów socjalizacyjnych.
6. Prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem (plany i realizacja indywidualnych oraz grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami).
7. Utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka w celu:
  - diagnozy sytuacji rodzinnej,
  - rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej albo współuzależnionej do podjęcia terapii),
  - współpracy w sprawie postępów dziecka w procesie socjalizacji.
8. Współpraca z instytucjami (miejska komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych.

Punkt Konsultacyjno - Informacyjny jest miejscem pierwszego kontaktu dla osób zgłaszających zaistnienie sytuacji kryzysowych związanych z problemem uzależnienia. Prowadzi także poradnictwo, rozmowy motywujące do podjęcia leczenia, interwencje na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.

Zadania punktu konsultacyjno – informacyjnego:

- współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- nawiązanie życzliwego, nie oceniającego kontaktu z osobą szukającą pomocy w rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowej,
- prezentacja systemu wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- analiza zysków i strat spowodowanych uzależnieniem lub nadużywaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych,
- udzielenie wsparcia psychicznego,
- informowanie o możliwościach pomocy i kompetencjach poszczególnych służb z terenu miasta i innych instytucji, które mogą udzielić profesjonalnej i systemowej pomocy osobom, które zgłosiły się do punktu,
- motywowanie do leczenia,
- informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego, poradni uzależnień, poradni zdrowia psychicznego,
- udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu poprzez rozmowy podtrzymujące - motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w poradniach leczenia odwykowego,
- przyjmowanie wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania,
- uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej celem podjęcia działań w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa ofiary i powstrzymania przemocy (wypełnienie niebieskiej karty - części A, przekazanie sprawy do MKRPA, kontakt z Policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, bądź innymi instytucjami, które mogą przyczynić się do rozwiązania sprawy np. szkoły, poradnie),
- dokonanie oceny stanu w zakresie problemu alkoholowego, przemocy domowej i narkomanii na terenie miasta,
- działania w kierunku opracowywania programów z zakresu problemów alkoholowych, przemocy domowej, narkomanii,
- gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy miejskiej oraz województwa,
- prowadzenie rozmów profilaktycznych z zakresu uzależnień z dziećmi i młodzieżą uczęszczającą do świetlic miejskich.

3. Inne formy pomocy, działań profilaktycznych i doradczych realizowane w oparciu o posiadane zasoby.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przyjąć należy, że kompetencje i umiejętności osób wchodzących w skład komisji powinny być ściśle powiązane z zadaniami, jakie ona realizuje. Na liście tych podstawowych kompetencji powinny znaleźć się więc takie zagadnienia, jak:

- uzależnienie od alkoholu, leczenie osób uzależnionych, picie ryzykowne i szkodliwe oraz strategie pomocy, w tym programy redukcji szkód oraz programy ograniczania picia,
- rodzina z problemem alkoholowym, w tym współuzależnienie,
- sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym oraz strategie pomocy organizowanej w środowisku lokalnym z uwzględnieniem pracy socjoterapeutycznej,
- zjawisko przemocy w rodzinie – aspekty prawne i psychologiczne, praca w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych, procedura „Niebieskiej Karty”, z uwzględnieniem roli miejskiej komisji,
- skuteczne strategie profilaktyczne, wiedza o czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących, profilaktyka szkolna, środowiskowa i rodzinna, standardy programów profilaktycznych oraz ich ewaluacja,
- system rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce oraz budowanie gminnych programów i ich ewaluacja,
- zasady wydawania i cofania zezwoleń oraz prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- lokalne strategie ograniczania dostępności alkoholu, w tym zawartość merytoryczna uchwał podejmowanych przez rady gmin na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- kontakt z klientem miejskiej komisji – osobą uzależnioną, współuzależnioną, osobą doświadczającą przemocy i stosującą przemoc.

Grupy samopomocowe.

Na terenie miasta działają trzy grupy samopomocowe funkcjonujące w oparciu o założenia wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Na terenie gminy miejskiej są trzy grupy wsparcia AA „Tratwa”, „Ola” działające przy Miejskim Centrum Kultury oraz grupa „Azy!” działająca przy Parafii NMP Wspomożenia Wiernych. Skupiają one środowisko osób prowadzących lub kontynuujących własny proces zdrowienia. Odbywają się także spotkania członków rodzin zorganizowanych w ruchu AI – anon. (osób współuzależnionych), oraz Grupa wsparcia dla narkomanów i ich rodzin.

Cele główne i operacyjne Programu

Cele główne:

1. Zapewnienie warunków do szybkiej i efektywnej pomocy dla osób i rodzin z problemem alkoholowym lub narkomanii.
2. Osiągnięcie stanu, w którym zdrowy styl życia, wolny od nałogów dotyczy coraz większej liczby mieszkańców.
3. Zwiększenie świadomości społecznej dot. uzależnień oraz ochrona dzieci i młodzieży przed presją używania substancji psychoaktywnych.
4. Zmniejszenie skali i natężenia szkód związanych z nadużywaniem alkoholu takich jak: zgony, wypadki, przemoc, zaniedbania i konflikty rodzinne.

Cele operacyjne:

odpowiadające celowi głównemu Nr 1:

- 1) zapewnienie mieszkańcom miasta dostępu do poradnictwa specjalistycznego;
- 2) umożliwienie mieszkańcom miasta dostępu do placówek leczenia odwykowego;
- 3) zwiększenie działań interwencyjnych w chorobie alkoholowej i narkomanii.

odpowiadające celowi głównemu Nr 2:

- 1) zwiększenie ofert rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych dla mieszkańców miasta;
- 2) zapewnienie dostępu do materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień;
- 3) ograniczenie możliwości dostępności do nabycia alkoholu i narkotyków;
- 4) rozbudowanie i udostępnienie bazy sportowej dla mieszkańców miasta.

odpowiadające celowi głównemu Nr 3:

- 1) zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych w szkołach;
- 2) zapewnienie szkoleń dla nauczycieli i rodziców, mających na celu szybkie i skuteczne reagowanie, na pojawiające się problemy uzależnień;
- 3) ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez nieletnich;
- 4) ograniczenie możliwości nabycia narkotyków;
- 5) zapewnienie bezpiecznego wypoczynku dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki.

odpowiadające celowi głównemu Nr 4:

- 1) zwiększenie dostępności usług terapeutyczno - profilaktycznych w szczególności dla grup podwyższonego ryzyka;
- 2) zwiększenie działań interwencyjnych w chorobie alkoholowej;
- 3) natężenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz osób kierujących pojazdami mechanicznymi;
- 4) podejmowanie działań represyjnych w stosunku do osób łamiących przepisy ustawy.

Źródła i zasady finansowania

1. Źródłem finansowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:
  - 1) art. 11. ust. 1 „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”;
  - 2) art. 18. ust. 2 ”Dochody z opłat za wydawane zezwolenia (...) wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.
2. Planowane dochody na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii łącznie wyniosą: **334.000,00 zł** (słownie: trzysta trzydzieści cztery tysiące złotych) – stanowią je środki wpływające z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na 2019.
3. Zadania realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii mogą być również finansowane ze źródeł zewnętrznych tj. dotacji celowych Wojewody, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz innych programów i konkursów.

Zasady wydawania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Aleksandrowa Kujawskiego

1. Ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo na 80.
2. Ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) na 80.
3. Ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu na 80.
4. Ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na 90.
5. Ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na 150.
6. Ustala się następujące zasady usytuowania na terenie miasta punktów sprzedaży napojów alkoholowych (łącznie z punktami sprzedaży piwa):
  - przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – przy zachowaniu odległości minimum 25 m, mierzonej ciągiem komunikacyjnym pieszym od wejścia głównego placówki ubiegającej się o zezwolenie do wejścia na teren obiektu: szkół, przedszkoli, kultu religijnego, placówek opiekuńczych i sportowych,
  - przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – przy zachowaniu minimum 50 m mierzonej ciągiem komunikacyjnym pieszym od wejścia głównego placówki ubiegającej się o zezwolenie do wejścia na teren obiektu: szkół, przedszkoli, kultu religijnego, placówek opiekuńczych i sportowych,

- pomiaru w terenie dokonuje pracownik Wydziału Gospodarki Gruntami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim.

Realizatorzy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Burmistrz Miasta poprzez Pełnomocnika ds. Profilaktyki Uzależnień.
2. Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień.
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
5. Komenda Powiatowa Policji.
6. Placówki służby zdrowia.
7. Placówki oświatowo - wychowawcze.
8. Miejskie Centrum Kultury.
9. Organizacje pozarządowe, kluby sportowe, stowarzyszenia działające na rzecz trzeźwości i współpracujące w sposób pośredni lub bezpośredni w realizacji zadań zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
10. Osoby fizyczne realizujące na podstawie umów zadania określone w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (wydatki z rozdziału 85154)

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz zapewnienie bezpieczeństwa (łączna kwota na zad. w pkt. I – 155.000 zł).

1. Działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień (prowadzenie świetlic, prowadzenie punktu informacyjno - konsultacyjnego, grupy wsparcia, porad psychologa – wynagrodzenia, wyposażenie, materiały) 130.000 zł, w tym:
  - wynagrodzenie terapeuty uzależnień – 35.000 zł,
  - wynagrodzenie pracowników świetlic MOPS - 70.000 zł,
  - pozostałe – 25.000 zł.
2. Pokrycie kosztu transportu dla dzieci przewożonych do pieczy zastępczej w przypadku zastosowania art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – 2.000 zł.
3. Prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
4. Zakup literatury, testów, kaset, materiałów informacyjnych i materiałów biurowych - biblioteczka profilaktyczna - 6.000 zł.
5. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - finansowanie wynagrodzenia za pracę dla członków Miejskiej Komisji - 17.000 zł.

II. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz tworzenie alternatyw dla spędzania wolnego czasu (łączna kwota na zad. w pkt. II - 100. 000 zł).

1. Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych zawierających elementy profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży - 10.000 zł.
2. Dofinansowanie imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych propagujących zdrowe spędzanie wolnego czasu - 25.000 zł.
3. Przystąpienie do ogólnopolskich kampanii i akcji – 3.000 zł.
4. Finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki alkoholowej dla różnych grup zawodowych – 2000 zł.
5. Wsparcie działalności świetlic dla dzieci i młodzieży – 15.000 zł.
6. Organizacja półkolonii i bloku imprez sportowo- rekreacyjnych w czasie ferii zimowych i wakacyjnej przerwy letniej - 30.000 zł.
7. Finansowanie wyjazdowych form wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych połączonych z programem profilaktycznym - 15.000 zł.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej (łącznie kwota na zadania w pkt. III - 40.000 zł).

1. Realizacja i dofinansowanie programów profilaktyczno - edukacyjnych w szkołach, klubach sportowych i innych placówkach edukacyjno - kulturalnych - 30.000 zł.
2. Konkursy, imprezy szkolne o tematyce uzależnień - zakup nagród dla laureatów konkursów, dofinansowanie wydatków na zorganizowanie imprez szkolnych - 10.000 zł.

IV. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa w związku z nadużywaniem alkoholu, sprzedażą i reklamą alkoholu (łącznie kwota na zad. w pkt. IV - 10.000 zł).

1. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, ograniczenie dostępności do alkoholu.
2. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na alkohol.
3. Kontrola przestrzegania zasad określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych - 2.000 zł.
5. Podejmowanie interwencji prawnych w przypadku łamania ustawy.
6. Edukacja społeczna - upowszechnianie artykułów, broszurek, ulotek, plakatów - 8.000 zł.

Łączna kwota na realizację niniejszych zadań wynosi 305.000 zł (słownie: trzysta pięć tysięcy złotych).

**Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii
(wydatki z rozdziału 85153)**

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem. (łącznie kwota na zad. w pkt. I - 11.000 zł).

1. Działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w zakresie problemu narkomanii (uzależnieni i ich rodziny) - 10.000 zł.
2. Dofinansowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z osobami uzależnionymi od narkotyków i współuzależnionymi - 1.000 zł.
3. Współpraca z istniejącymi placówkami i instytucjami (w tym organizacjami pozarządowymi i środowiskami wzajemnej pomocy) mogącymi udzielić pomocy osobom uzależnionym od narkotyków i współuzależnionym.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej (łącznie kwota na zad. w pkt. II - 3.000 zł).

1. Prowadzenie konsultacji dla członków rodzin, w których występują problemy narkomanii - 1.000 zł.
2. Prowadzenie polityki informacyjnej dotyczącej miejsc pomocy dla rodzin, w których występują problemy narkomanii - 1.000 zł.
3. Współpraca z instytucjami w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem narkomanii (policja, sąd, świetlice środowiskowo-wychowawcze i socjoterapeutyczne) - 1.000 zł.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży (łącznie kwota na zad. w pkt. III - 9.000 zł).

1. Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży - 5.000 zł.
2. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników oświaty - 1.000 zł.
3. Współpraca ze szkołami dotycząca konstruowania szkolnego programu profilaktyki w zakresie problematyki narkomanii.

4. Podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców oraz edukacja w zakresie problematyki narkomanii – 1.500 zł.
5. Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno – edukacyjnych – 1.000 zł.
6. Prowadzenie edukacji społeczności lokalnej za pomocą dostępnych mediów (prasa, plakaty, internet) – 500 zł.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii (łącznie kwota na zad. w pkt. IV – 6.000 zł).

1. Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych i jednostek działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnienia od narkotyków – 3.000 zł.
2. Współpraca z bibliotekami szkolnymi i publicznymi na rzecz stale dostępnej literatury z zakresu problematyki narkomanii – 1.000 zł.
3. Prowadzenie szkoleń dla pracowników Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sądu oraz pracowników służby zdrowia w kontekście pracy z osobami uzależnionymi od narkotyków i ich rodzinami – 2.000 zł.

Łączna kwota na realizację niniejszych zadań wynosi 29.000 zł (słownie: dwadzieścia dziewięć tysięcy złotych).

Informacje uzupełniające

1. W miarę pozyskiwanych środków (za zezwolenia) mogą być realizowane inne przedsięwzięcia profilaktyczne nie ujęte do realizacji w Miejskim Programie Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
2. W uzasadnionych przypadkach Burmistrz może dokonać zmiany wydatków pomiędzy poszczególnymi punktami w Miejskim Programie Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
3. Nadzór nad realizacją Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będzie prowadził Burmistrz poprzez Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zasady wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za wykonywane czynności.
2. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Członka Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 140 zł, pod warunkiem udziału w pracy Komisji co najmniej jeden raz w miesiącu.
3. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Przewodniczącego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 260 zł.
4. Sekretarz Komisji za prowadzenie dokumentacji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 140 zł miesięcznie.
5. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji wypłacane będzie w oparciu o listę obecności.
6. Przeznacza się kwotę 17.000,00 zł na wynagrodzenie Przewodniczącego, Członków i Sekretarza Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Opracowanie: Jerzy Erwiński

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Aleksandrowa Kujawskiego

mgr Lidia Kulpa

UZASADNIENIE

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r., poz. 994 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 oraz art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137), art. 10 ust. 3, w zw. z art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r., poz. 1030 z późn. zm.) kompetencją Rady Miejskiej jest uchwalenie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Aleksandrowa Kujawskiego na 2019 rok.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Aleksandrowa Kujawskiego

mgr Lidia Kulpa